

Delrapport

Eurojackpot-hendelsen 27. juni 2025

17.09.2025

www.kpmg.no

Innhold

1. Sammendrag	1
2. Introduksjon	2
3. Tilnærming	2
4. Saksgjennomgang	2
5. Årsaksvurdering	3
6. Tiltaksvurdering	5
7. Anbefalinger	6

1. Sammendrag

Norsk Tipping har hatt flere kritiske hendelser, og har gitt KPMG i oppdrag å gjennomføre en gransking for å kartlegge hendelsesforløp og identifisere rotårsaker. Etter Eurojackpot-hendelsen 27. juni ble KPMG bedt av Norsk Tipping om å utarbeide en objektiv, grundig og uavhengig delrapport for å **a)** gjennomgå kvalitetssikringen av kodeendringen som ledet til hendelsen, og **b)** vurdere hvorvidt Norsk Tippings egne undersøkelser og tiltak anses som hensiktsmessige og tilstrekkelige.

I Eurojackpot-trekningen 27. juni 2025 ble ny kommunikasjonsløsning og kjøreplan for Eurojackpot innført. Løsningen var resultatet av et stort endringsarbeid over flere år, og denne hadde gjennomgått en rekke tester. Grunnet en kodefeil i omregningen fra eurocent til norske kroner ble premietallene Norsk Tipping publiserte denne kvelden ti tusen ganger høyere enn de reelle premiene.

Norsk Tipping gikk i umiddelbar kriseberedskap, og avpubliserte resultatene. I løpet av få timer var feilen korrigert, ny premieberegning kjørt, og korrekte premiebeløp sendt til utbetaling. I dagene før neste trekning ble enkelte korrigerende og forbedrende strakstiltak iverksatt, inkludert testing, og en grundig post mortem av hendelsen ble gjennomført. Det ble i tillegg utarbeidet en formell, foreløpig sikkerhetsrapport med en rekke tiltak.

Det er KPMGs vurdering at det er en rekke medvirkende årsaker til at feilen kunne oppstå og hendelsen den 27. juni inntreffe. En organisasjon med høy fart og ønske om smidig innovasjon har resultert i en presset arbeidshverdag for ansatte, et komplekst og mer fragmentert teknologisk økosystem, og svekkede kvalitets- og kontrollrutiner. Det er KPMGs syn at det er tydelige svakheter med hensyn til eierskap innen teknologiområdet, fra utvikling til testing og drift, og at man over tid har utviklet en høyere aksept for å ta operativ risiko, uten at dette har vært et bevisst valg fra ledelsen.

Norsk Tippings identifiserte tiltak, inkludert opprettelsen av et kvalitetsinitiativ før sommeren, vurderes som hensiktsmessige som del av et større forbedringsarbeid. KPMG har også identifisert ytterligere konkrete tiltak og tiltaksområder i denne delrapporten, inkludert støttefunksjoner for fellestjenester, sentrale obligatoriske minimumsstandarder, styrkede kontroll- og kvalitetsfunksjoner, tydeliggjort eierskaps- og ansvarsmodell, samt kontinuerlig forbedringsarbeid. I tillegg vil KPMGs hovedrapport i forbindelse med den pågående rotårsaksanalysen adressere mer dyptgående forbedringstiltak. Da mange av de mer langsiktige tiltakene identifisert av Norsk Tipping foreløpig ikke er detaljert og iverksatt er det per tid vanskelig å vurdere tilstrekkeligheten av disse.

Etter KPMGs vurdering viste Norsk Tipping under hendelsen 27. juni en god reaksjonsevne og beredskapsledelse, og et effektivt samarbeid på tvers av organisasjonen. Post mortem-rapporten og KPMGs samtaler med personell synliggjør også en organisasjon med sterk vilje til å skape nødvendig forbedring til det beste for Norsk Tipping og deres kunder.

2. Introduksjon

Norsk Tipping har hatt flere kritiske hendelser, hvorav enkelte har ledet til bøter fra Lotteritilsynet. Hendelsene har medført behov for bistand fra en uavhengig tredjepart. Styret i Norsk Tipping har derfor gitt KPMG i oppdrag å gjennomføre en objektiv og grundig gransking. Granskingen skal kartlegge hendelsesforløp og identifisere rotårsaker til hendelsene. Rotårsaksanalysen tar utgangspunkt i observasjoner og avvik som er avdekket knyttet til de nevnte hendelser. Formålet med granskingen er læring og forbedring.

Etter Eurojackpot-hendelsen 27. juni 2025 besluttet Norsk Tipping å gi KPMG i oppdrag å utarbeide en egen delrapport vedrørende denne. KPMG skal i denne delrapporten **a)** gjennomgå kvalitetssikringen av kodeendringen som ledet til hendelsen, og **b)** vurdere hvorvidt Norsk Tippings egne undersøkelser og tiltak anses som hensiktsmessige og tilstrekkelige.

3. Tilnærming

Denne delrapporten er i hovedsak basert på KPMGs intervjuer med sentrale personer i Norsk Tipping, med hendelsen 27. juni som et hovedtema. I tillegg er Norsk Tippings egen dokumentasjon, inkludert en post mortem-rapport (datert 2. juli) og en sikkerhetsrapport (datert 7. juli) lagt til grunn for vår vurdering av hvorvidt Norsk Tippings egne undersøkelser og tiltak knyttet til hendelsen er hensiktsmessige og tilstrekkelige.

Delrapporten tar ikke sikte på å avdekke dypereliggende rotårsaker, slik hovedrapportens formål er. Den vurderer likevel hendelsesforløpet og peker på direkte og medvirkende årsaker til at feilen og hendelsen kunne oppstå. Innholdet i delrapporten overlapper slik sett med hovedrapportens arbeid, og inngår derfor som en delmengde av KPMGs totale undersøkelser og informasjonsgrunnlag.

4. Saksgjennomgang

I Eurojackpot-trekningen 27. juni 2025 innførte Norsk Tipping ny kommunikasjonsløsning og ny kjøreplan for Eurojackpot. Endringen var initiert av Eurojackpot-alliansen og involverte alle 34 medlemmer i alliansen, begge kontrollsentre, og trekningssenteret.

Den nye løsningen representerte et stort endringsarbeid som hadde pågått over flere år, inkludert en rekke tester. I januar 2025 ble det gjennomført en sertifiseringstest av den nye kommunikasjonsløsningen. De etterfølgende månedene ble det utført flere tilleggs-tester, både mot alliansen og internt i Norsk Tipping. 27. mars 2025 ble en kodeendring lagt til i kodebasen. Koden inkluderte en uoppdaget feilaktig omregning fra eurocent til norske kroner, der summen ble multiplisert med hundre i stedet for dividert med hundre.

Det var høy beredskap med mange nøkkelpersoner til stede da første trekning med ny kommunikasjonsløsning og ny kjøreplan foregikk 27. juni 2025. Grunnet kodefeilen ble premietallene som Norsk Tipping publiserte, ti tusen ganger høyere enn de faktiske premiene. De gale premiebeløpene ble oppdaget like før publisering kl. 21.00, men likevel etter at publiseringsjobben ble startet. Denne jobben tok ca. fem minutter og kunne ikke avbrytes. Publisering var dermed uunngåelig selv om man på det tidspunktet visste at premiebeløpene var gale. Publiseringen inkluderte automatisk SMS- og pushvarsling til ca. 33 000 kunder, og resulterte også i omfattende mediedekning.

Innen et tidsvindu på et par minutter rakk driftssenteret å lokalisere og stoppe premiefilen fra å bli sendt til utbetaling. Kodefeilen ble også raskt identifisert som utløsende årsak. Det ble iverksatt varsling av egen ledelse og styre, og operativ beredskapsledelse ble umiddelbart etablert. Lotteritilsynet og Kultur- og utdanningsdepartementet ble raskt varslet. Premietallene ble avpublisert fra Norsk Tippings nettsider kl. 21.37, kodefeilen utbedret, og leverandøren involvert. Kl. 02.10 ble korrekt premiestige kjørt, og kl. 04.06 ble premiefilen sendt til Buypass og rutinemessig effektivt påfølgende bankdag. Norsk Tipping beklaget raskt via egne nettsider, og direkte til berørte kunder via SMS de påfølgende dagene.

5. Årsaksvurdering

I det følgende fremheves direkte og antatt medvirkende årsaker til at feilen oppstod og ikke ble oppdaget, samt hendelsens konsekvens og omfang. Vurderingen tar ikke mål av seg å tegne et komplett bilde av årsakssammenhengen, men ser på omstendigheter og årsaker av betydning for Norsk Tippings identifiserte tiltak og KPMGs videre anbefalinger.

Norsk Tipping har gjennom en årrekke basert IT-utvikling på bruk av agile og autonome team. Dette har blant annet ført til en utdelegering av stadig flere oppgaver, og i praksis også fragmentert ansvar, til utviklere og annet operativt personell. Dette kan skape en utilsiktet konsekvens med situasjoner der beslutninger tas, og arbeid utføres, uten tilstrekkelig koordinering, kompetanse og kapasitet, og med et betydelig press. Et eksempel er ansvar for oppsett og vedlikehold av testmiljøer før nødvendige tester kan kjøres.

Det er viktig å etablere og håndheve gode støttefunksjoner og obligatoriske kontrollrutiner, eksempelvis innen kvalitetssikring og testing av kode, samt risikovurdering og endringskontroll, før ny kode introduseres i et produksjonsmiljø. Det skal i sin tid ha vært et krav å alltid utføre sidemannskontroll, men i intervjuer med KPMG fremgår det at det ikke har vært en omforent forståelse om hva «sidemannskontroll» innebærer i praksis og at det er behov for å tydeliggjøre dette. I dette tilfellet ser arbeidet med den aktuelle koden likevel ikke ut til å ha brutt med gjeldende rutiner og de facto praksis i Norsk Tipping. Konsekvensen var at koden ikke ble uavhengig kvalitetssikret, tilstrekkelig testet, endringsregistrert og formelt godkjent før den ble tatt i bruk.

Situasjonen ser dels ut til å skyldes uklarheter og mangler knyttet til hvilke kontrollrutiner som skal benyttes i hvilke situasjoner, av hvem, hvordan de skal utføres, og for hvilket formål. Dette gjelder eksempelvis at en funksjonell test av kode forutsetter en god og helhetlig forståelse og verifikasjon av hva et riktig resultat av koden vil være for de funksjoner og produkter som benytter koden.

Det virker ikke å være en mangel på rutiner per definisjon, men snarere at de har vært gjenstand for en gradvis utvanning og operativ svekkelse over tid, i takt med at organisasjonen har gjennomført gjentatte organisasjonsendringer, endret prioriteringer, og flyttet på personell, ansvar og kompetanseområder.

I forlengelsen av dette beskrives en arbeidshverdag der innovasjon, fart og ytelse i for stor grad har blitt prioritert over kontroll og kvalitetssikring. Det er eksempelvis tatt et valg om at uavhengig kvalitetskontroll ikke skal kreves og teknisk håndheves i forbindelse med mindre kodeendringer (pull requests). Dette for å sikre rask produksjonssetting i situasjoner der manglende tilgjengelighet av personell kan være forsinkende.

Det har i en periode også vært fokus på å forenkle og forbedre ytelsen i kode, og det virker å ha vært gjeldende praksis at utviklere på eget initiativ er forventet å identifisere, beslutte og gjennomføre slike endringer, uten nødvendigvis å følge en formell endringsprosess. En slik situasjon ser ut til å være forklaringen bak den aktuelle kodeendringen.

Det kan se ut som Norsk Tippings gjeldende praksis implisitt vurderer at små kodeendringer har liten potensiell risiko og skadepotensiale ved feil, og at det dermed gis anledning til å prioritere fart over kontroll i slike tilfeller. Den tekniske kompleksiteten i Norsk Tippings IT-økosystem kan gjøre det grunnleggende krevende å overskue reell risiko og skadepotensiale ved feil, noe som igjen peker på viktigheten av konsekvent og grundig obligatorisk kvalitetssikring og testing.

Våre intervjuer viser at én årsak til at kodefeilen kunne materialisere seg og ikke bli oppdaget, er hvordan endringsarbeidet for den nye kommunikasjonsløsningen ble utøvd over tid. Tidlig i arbeidet ble det benyttet en utpekt leveranseleder, men denne rollen ble avvirket i forbindelse med en omorganisering. Samtidig vokste omfanget og kompleksiteten i totalleveransen vesentlig, blant annet ved at interne systemer krevde ytterligere teknisk utvikling, og at ny kjøreplan for trekninger måtte utarbeides. Likevel ble det ikke innsatt en prosjektleder eller overordnet ansvarlig fordi Norsk Tipping hadde gått bort fra en slik arbeidsform.

Denne situasjonen kan også ha medvirket til å komplisere forståelsen av hva som har blitt testet og når, samt hvilke konkrete endringer som har inngått i de ulike endringsgodkjenningene. Den nevnte sertifiseringstesten omfattet ikke den delen av koden der feilen oppstod. Uavhengig av dette ble feilen introdusert etter både sertifiseringstesten og siste ende-til-ende-testing, uten at ytterligere, målrettet testing av løsningen ble iverksatt.

Dette fremkommer også av Norsk Tippings identifiserte rotårsak i sikkerhetsrapporten av 7. juli, der det sies at «*Rotårsaken skyldes at selskapets kontrollrutiner ikke hadde tatt tilstrekkelig høyde for at det kan oppstå feil i kode i etterkant av gjennomført testing*».

6. Tiltaksvurdering

Post mortem-rapporten datert 2. juli identifiserte en rekke foreslåtte forbedringsområder og tiltak på kort og lengre sikt. De kortsiktige tiltakene ble i all hovedsak gjennomført umiddelbart, og kan sies å ha hatt en direkte korrigerende og kvalitetshevende effekt på selve trekningsgjennomføringen, med tanke på å forhindre og oppdage liknende, fremtidige hendelser.

Øvrige foreslåtte tiltak (på lengre sikt) fra post mortem-rapporten er i hovedsak ikke formelt besluttet. Tiltakene representerer både tekniske, prosessuelle, organisatoriske og personellmessige forbedringsforslag. Det legges til grunn at disse vil inngå i Norsk Tippings videre vurderinger og beslutninger om iverksetting av ytterligere tiltak.

Sikkerhetsrapporten (markert som *foreløpig*) datert 7. juli identifiserer 14 tiltak, med effektvurdering, ansvar på avdelingsnivå, og frist for gjennomføring. (Merk at tiltakene i dokumentet omtales som «foreløpige tiltak til vurdering».) Tiltakene er lagt inn i avvikssystemet til Norsk Tipping, og tiltak nr. 14 gjelder oppfølging og revisjon av gjennomføring av tiltakene i seg selv.

- Tiltak 1-3 representerer allerede gjennomførte strakstiltak, overlappende med tiltak fra post mortem-rapporten, før neste Eurojackpot-trekning 1. juli.
- Tiltak 4-5 gjelder implementering av teknisk overvåking og varsling av hendelsesscenariet fra 27. juni for Norsk Tippings lotterispill. Tiltak 10 gjelder manuell rutine for tilsvarende.
- Tiltak 6-8 og 11 gjelder gjennomgang av Norsk Tippings rutiner for utvikling, testing og endringer, inkludert spesifikt for den type kodeendring som foranlediget hendelsen 27. juni.
- Tiltak 9 og 13 gjelder forbedring av kommunikasjonskanaler til kunder.
- Tiltak 12 gjelder styrket tilgangskontroll til testmiljøer.

Av tiltakene i punktlisten over fremstår alle som hensiktsmessige sett opp mot hendelsen 27. juni. Unntaket er tiltak 12, som fremstår som et fornuftig, men likevel ikke direkte relevant sikkerhetstiltak.

Det kan imidlertid foreløpig ikke konkluderes med hvorvidt tiltakene er tilstrekkelige. Dette skyldes i hovedsak at flere tiltaksbeskrivelser i realiteten kun peker på et forbedringsområde, og mangler aktivitetsbeskrivelser og et tydelig definert formål, inkludert suksesskriterier og måleparametere. Det er derfor også vanskelig å vurdere den reelle effekten tiltakene vil ha så lenge de verken er konkretisert eller faktisk gjennomført.

Det fremstår ikke som at fremdrift og ferdigstillelse av tiltakene til nå har vært gjenstand for tilstrekkelig målrettet sporing, rapportering og oppfølging fra ledelsen. Dette kan etter vår mening påvirke prioriteten tiltaksarbeidet til sist blir gitt, og har også gjort det vanskelig for oss å kunne vurdere tiltaksarbeidets reelle fremdrift og kvalitet.

7. Anbefalinger

Ut fra den identifiserte tiltakslisten i sikkerhetsrapporten anbefaler KPMG at Norsk Tipping særlig prioriterer en grundig og helhetlig gjennomgang av sine utviklings-, test- og endrings-rutiner (ref. tiltak 6, 7, 8 og 11) for å styrke kvalitets- og kontrollarbeidet sitt i stort. Mulige forbedringsområder inkluderer utvikling av, og opplæring i, felles kodestandarder, klare kriterier og veiledning i bruk av testmetoder og -scenarier for ulike formål, og styrking av risikoaspektet og konsekvensvurderinger i forbindelse med endringsgodkjenninger.

KPMG anbefaler videre at Norsk Tipping vurderer følgende konkrete tiltak i det fortsatte forbedringsarbeidet etter hendelsen 27. juni:

- Styrke rammevilkårene for utviklere gjennom pålagt bruk av kvalitetshevende og betryggende tiltak som parprogrammering og sidemannskontroll.
- Etablere støttefunksjoner som leverer robuste og effektive fellestjenester til agile team, eksempelvis drift og vedlikehold av komplette testmiljøer.
- Definere sentrale obligatoriske minimumsstandarder på tvers av organisasjonen, eksempelvis overvåking og alarmering for mulige feilsituasjoner i IT-drift og produkter.
- Tydeliggjøre eierskaps- og ansvarsmodellen på tvers av virksomheten, inkludert på teknologi- og produktområdet.
- Øke ressursene til, og styrke rutiner og verktøy for utøvelse av, kontrollfunksjoner og avvikshåndtering i det daglige arbeidet.
- Definere og overvåke kvalitative mål for driften til virksomheten.
- Prioritere og belønne kontinuerlig forbedringsarbeid, samt tilrettelegge for innrapportering og håndtering av forslag til korrigerende tiltak. Ideelt sett bør et mål i seg selv være at forbedringsarbeid blir en permanent og integrert del av arbeidshverdagen til de ansatte.

Norsk Tipping har i løpet av 2025 igangsatt flere forbedringsevalueringer og -initiativer, både internt og med bistand fra eksterne. Blant disse er en kvalitetsgruppe med flere arbeidsstrømmer og pågående aktiviteter. Vi opplever en positiv organisasjon med sterk vilje til utvikling og forbedring. Norsk Tipping bør likevel vurdere hvor høy fart og hvor stor risikoappetitt man er komfortable med i tiden fremover. Det er avgjørende å hensynte balansen mellom daglig drift og forbedringsarbeid, og ikke gape over for mange parallelle aktiviteter og endringer i en allerede presset organisasjon.

Her anbefaler KPMG at forbedringstiltak sammenstilles og konsolideres på tvers av de ulike etablerte initiativene. Dette for å forhindre eksempelvis overlappende aktiviteter, motstridende eller konkurrerende tiltak, og generell kompleksitet i gjennomføringen av dette viktige arbeidet. Til sist anbefales det at overvåking og rapportering på fremdrift, og måling av reell effekt av implementerte tiltak, bør bygges inn i en robust og transparent styringsmodell for ledelsen i Norsk Tipping.

Kontakt oss

Beate Hvam-Laheld

Ansvarlig partner KPMG

Tlf: +47 93 20 89 95

beate.hvam-laheld@kpmg.no

Cathrine Warhuus

Director, Prosjektleder KPMG

Andreas Rieber

Executive director, Prosjektmedarbeider KPMG

Kjetil Øversveen

Manager, Prosjektmedarbeider KPMG

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© KPMG AS and KPMG Law Advokatfirma AS, a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.